

25.3.2021

Eduskunta
Talousvaliokunta

tav@eduskunta.fi

Asia: Talousvaliokunnan lausuntopyyntö HE 37/2021 vp

Valtiokonttorin lausunto koskien hallituksen esitystä eduskunnalle laiksi yritysten määräaikaisesta kustannustuesta annetun hallituksen esityksen (HE 27/2021 vp) täydentämisestä (HE 37/2021 vp)

Eduskunnan talousvaliokunta on pyytänyt Valtiokonttorin lausuntoa hallituksen esityksestä koskien yritysten määräaikaisesta kustannustuesta annetun hallituksen esityksen (HE 27/2021 vp) täydentämistä. Tämän vuoksi Valtiokonttori lausuu seuraavaa:

Esityksen mukaan hallituksen esitystä yritysten määräaikaisesta kustannustuesta annetun lain muuttamisesta (HE 27/2021 vp) täydennetään lisäämällä siihen säännökset COVID-19-pandemiaan liittyvien, toimitilojen sulkemista koskevien rajoitusten aiheuttamien menetysten kohtuullisesta korvaamisesta yrityksille. Yritysten määräaikaisesta kustannustuesta annettuun lakiin (508/2020) lisättäisiin uusi 5 a §, jonka nojalla yrityksille, joiden toimitilat on lain tai lain nojalla annetun viranomais määräyksen johdosta pidettävä suljettuina, maksettaisiin kohtuullinen korvaus (sulkemiskorvaus). Kustannustuen tavoin Valtiokonttori olisi myös sulkemiskorvauksen myöntävä viranomainen.

Esitetyn korvausmallin tehokkaan toteuttamisen ja korvausten nopean maksamisen varmistamiseksi yrityksille Valtiokonttori korostaa korvauserusteiden yksiselitteisyyden ja yksinkertaisen todennettavuuden tarpeen merkitystä. Tämä toteutuisi, kun korvaus voidaan perustaa yrityksen hakemuksessa ilmoitamiin sekä muilta viranomaisilta saataviin tietoihin. Suurien hakemusmäärien käsittelemiseksi hakemusprosessin tulee olla toteutettavissa sähköisesti, eikä korvauksen myöntäminen voisi edellyttää olennaisia harkinnanvaraisia elementtejä.

Valtiokonttori toteaa, että se on aloittanut sulkemiskorvauksen toimeenpanoprosessin valmistelun palveluprosessin suunnittelun, tarvittavien tietojärjestelmämuutosten toteutuksen sekä henkilöstön rekrytoinnin osalta.

Hallituksen esitys koskisi tiettyjen tukimuotojen toteutamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi perussopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti annetun komission asetuksen (EU) N:o 651/2014 liitteessä I (2 artikla) tarkoitettuja pieniä (ja mikro-) yrityksiä, joiden palveluksessa on enintään 49 työntekijää. Sulkemiskorvaus maksettaisiin edellä mainituille yrityksille, joiden toimitilat on tartuntatautilain (1227/2016) 58 g §:n tai majoitus- ja ravitsemistoiminnasta annetun lain (308/2006) 3 a §:n nojalla pidettävä suljettuina asiakkailta vähintään 15 vuorokauden ajan. Korvaus suoritettaisiin ajalta, jonka yrityksen toimitila on ollut

Valtiokonttori
Statskontoret
State Treasury

Sörnäisten rantatie 13, Helsinki, PL 14, 00054 VALTIOKONTTORI
Puh. 0295 50 2000, Faksi 0295 50 3333, www.valtiokonttori.fi

25.3.2021

suljettuna lain tai sen nojalla tehdyn viranomaisen päätöksen mukaisesti. Valtiokonttori pitää sujuvan toimeenpanon varmistamiseksi tärkeänä, että sulkemiskorvauksen myöntäminen perustetaan ensivaiheessa yrityksen hakemuksella antamiin tietoihin sulkemismääräysten kohdistumisesta hakijayrityksen toimitiloihin. Tarvittaessa lain tai viranomaisen päätöksen kohdistuminen hakijayrityksen toimitiloihin voitaisiin varmistaa jälkikäteisellä valvonnalla.

Esitetyn pykälän toisen momentin mukaan sulkemiskorvaus olisi laskennallinen korvaus, jonka määrittelyn perustana olisivat tiedot helmikuulta 2021. Tavoitteena on, että korvaus vastaisi mahdollisimman ajantasaisesti yrityksen tilannetta. Sulkemiskorvauksen laskennan perusteena käytettävät yrityksen palkka- ja muut kulut vastaisivat hallituksen esityksessä eduskunnalle laiksi yritysten määräaikaisesta kustannustuesta annetun lain muuttamisesta (HE 27/2020 vp) kustannustuen piiriin kuuluviksi esitettyjä kulueriä. Valtiokonttori pitää esitettyä mallia, jossa sulkemiskorvauksen määrittämiseksi tarvittavat tiedot perustetaan yrityksen helmikuun 2021 tietoihin kannatettavana. Esitetty malli mahdollistaisi sulkemiskorvauksen myöntämisen yritykselle mahdollisten tulevienkin sulkujaksojen osalta ilman, että yritysten tarvitsisi ensimmäisen korvaushakemuksen lähettämisen jälkeen ilmoittaa Valtiokonttorille enää uudelleen määräytymisperusteina käytettäviä kulutietoja. Toimeenpanon kannalta mahdollisten jatkokorvausten myöntäminen olisi siten sujuvampaa ja mahdollistaa korvauksen nopean maksatuksen yrityksille. Kaikkiin yrityksiin sovellettava yhtäläinen vertailukausi edistää Valtiokonttorin näkemyksen mukaan eri ajankohtina suljettaviksi määrättyjen yritysten tai niiden toimipisteiden yhdenvertaista kohtelua. Vertailukauden ollessa helmikuu 2021, sulkemiskorvaus olisi mahdollista määrittää myös uusille, esimerkiksi vasta vuoden 2020 aikana perustetuille yrityksille.

Esitetyn pykälän kolmannen momentin mukaan yritysten tulisi ilmoittaa hakemuksessaan sulkemisen kohteena olevan liiketoiminnan osuuden liikevaihdostaan. Myös tämä tieto pyydetäisiin yritykseltä sulkemiskorvauksen vertailukautena käytettävältä helmikuulta 2021. Sulkemiskorvauksen laskentamallissa yrityksen palkkakulut huomioitaisiin kerrottuna sulkemisen kohteena olevan liiketoiminnan osuudella. Muut kulut huomioitaisiin kerrottuna sulkemisen kohteena olevan liiketoiminnan osuudella ja luvulla 0,7. Edellä mainittujen erien yhteissumma jaetaan vertailukauden kalenteripäivien määrällä ja kerrotaan sulkemiskauden kalenteripäivien määrällä. Valtiokonttorin käsityksen mukaan esitetyn laskentamallin perusteella sulkemiskorvaus kohdistuisi sulkemiskorvauksen tarkoituksen mukaisesti nimenomaa yrityksen suljetuksi määrätyn toiminnan osuuteen ja korvaus vastaisi mahdollisimman ajantasaisesti tilannetta, joka yrityksellä olisi ollut ilman siihen kohdistettua sulkemismääräystä. Koska korvauksen suhteellinen määrä riippuisi yrityksen suljetuksi määrätyn liiketoiminnan osuudesta, sulkemiskorvauksella ei korvattaisi sellaista toimintaa, kuten ravintoloiden ulosmyyntiä, jota ei ole lain tai sen nojalla tehdyn viranomaispäätöksen nojalla määrätty suljettavaksi. Koska yrityksen suljettuun liiketoimintaan kohdistuvat muut kulut korvattaisiin 70 prosentin osuudesta, esitetty korvausmalli täytäisi myös valtionavustuslaissa (688/2001) valtionavustuksen määrälle asetetut vaatimukset.

Esitetyn pykälän neljännen momentin mukaan yritys voisi hakea sulkemiskorvausta viimeistään sulkemiskauden päättymistä seuraavan neljännen kalenterikuukauden aikana. Sulkemiskauden jatkuessa ensimmäisen

25.3.2021

korvaushakemuksen lähettämisen jälkeen yritys voisi hakea sulkemiskorvausta vähintään 14 kalenteripäivän jaksoissa. Valtiokonttori pitää esitettyjä korvauksen hakemisen ajanjaksoja tarkoituksenmukaisina.

Esitetty lainkohta tulisi voimaan samanaikaisesti kuin täydentävässä hallituksen esityksessä (HE 27/2020 vp) esitetty laki 12.4.2021. Kuten Valtiokonttori on kyseistä lakiesitystä koskevassaan eduskunnan talousvaliokunnalle antamassaan lausunnossa 11.3.2021 todennut, sulkemiskorvauksen toimeenpanoprosessin valmistelu edellyttää vähintään seitsemän viikon määräaikaa tukimuotoa koskevan lakiesityksen valmistumisesta. Sulkemiskorvauksen mallin pysyessä esitetyn mukaisena, korvauksen hakeminen olisi siten mahdollista avata yrityksille toukokuun 2021 alussa.

Pääjohtaja

Timo Laitinen

Palvelupäällikkö

Tuomo Yliluoma

SIGNATURES

ALLEKIRJOITUKSET

UNDERSKRIFTER

SIGNATURER

UNDERSKRIFTER

This documents contains 3 pages before this page

Dokumentet inneholder 3 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 3 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 3 sider før denne side

Detta dokument innehåller 3 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmitteckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende